

gedaan als kerkelijk persoon (want hij is roomsch!) maar als leider van den nationaal-socialistischen staat, en zoo getracht als regeringspersoon door middel van de radio deze opgedrongen verkiezingen te beïnvloeden.

De regeering heeft zijdelings de organisatie van de kerk beïnvloed, doordat ze heeft welen te bewerken, dat de vertrouwensman van Hitler tot rijksbisschop gekozen werd, nadat Von Bodelschwingh gedwongen was af te treden.

De regeering heeft met machtsmiddelen den invloed van den noodbond van predikanten gebroken, toen ze zag, dat de rijksbisschop vallen zou, en geen andere middelen had om dien val te keeren. Men heeft toen beweerd, dat de aanhangers van dien bond politieke bijbedoelingen najaagden, maar dat is de uitvlucht, die de regeering bij haar ingrijpen steeds gebruikt, als ze zich niet meer weet te verdedigen met eerlijke argumenten.

De regeering heeft door middel van de geheime staatspolitie de telefoongesprekken van de leiders van den noodbond en van de latere belijdenisbeweging laten afkluisteren en zelfs op grammofoonplaten opnemen om het door hen gesproken zoo mogelijk tegen hen te kunnen gebruiken.

De regeering heeft toegelaten, dat de belijders van den Christus om hun belijdenis door het nationaal-socialistisch gepeupel en geboefte werden vervolgd en mishandeld ten bloede, en dat hunne woningen met granaten werden bekogeld, terwijl ze dat met weinig moeite had kunnen verhinderen, wanneer ze gewild had; maar ze wilde dat niet.

De regeering heeft tegen alle verzoekschriften in den rijksbisschop op zijn plaats gehandhaafd; dat die er nog is, ligt er alleen aan, dat hij door de regeering is gerugsteund.

De regeering heeft door de politieke wettelijke kerkelijke vergaderingen, waar ze niets te zeggen had, laten ontbinden, omdat die vergaderingen niet wenschten mee te gaan met de eischen van de nationaal-socialistische leiders op kerkelijk terrein.

De regeering heeft, toen ze inzag, dat de belijdenisbeweging het winnen zou in de kerk, verboden in de bladen over den kerkstrijd te schrijven, of vlugschriften over den kerkstrijd te verbreiden, maar heeft daarbij uitdrukkelijk verklaard, dat de publicaties van den rijksbisschop niet onder dat verbod vielen. Daarmee heeft de regeering partij gekozen tegen de orthodoxe groep in het land; tegen dat deel, dat de belijdenis nog wil vasthouden.

De regeering heeft toegelaten en begunstigd, dat de meest getrouwe predikanten met „verlof“ gestuurd werden, of geschorst, of afgezet, terwijl de aanhangers van het heidendom vrij hun meeningen konden verkondigen.

De regeering heeft zooveel mogelijk zijdelings de belijdenisbeweging tegengewerkt, en de beweging van de Duitsche christenen en de Duitsche geloofsbeweging begunstigd.

De regeering heeft, toen dat alles nog niet haatte, nog krasser maatregelen ter hand genomen, en een aantal predikanten gevangen gezet of in concentratiekampen opgesloten met gevangenis-kleeren aan en kaalgeschoren hoofden en ze dwangarbeid laten verrichten.

Waarom?

Alleen daarom, wijl die predikanten Gode meer gehoorzaam waren geweest, dan de menschen.

De regeering heeft, toen de belijdenisbeweging een EIGEN KERKELIJKE HOOGESCHOOL OPRICHTTE, (OMDAT DE UNIVERSITEITEN VERGIFTIGD ZIJN), DIE DE REGERING GEEN CENT KOST, DEZE SCHOOL, TOEN DE LESSEN BEGINNEN ZOUDEN, VERBODEN! Zoo verbiedt de regeering de kerk om haar eigen Dienaren des Woords op te leiden.

En ondanks dat alles en nog veel meer (want de regeering zorgt, dat er niets uittekt, voorzoover het in haar macht is; en ze heeft veel MACHT, maar ze is bang voor het aan het licht komen van de WAARHEID!), ondanks dat alles verklaart ze schijnheilig: „De staat bemoeit zich niet met kerkelijke aangelegenheden!“

Maar de regeering heeft ook ondanks al die maatregelen het moeten aanzien, dat de beweging van de belijdeniskerk aan kracht toenam, naarmate de maatregelen verscherpt werden. Ze heeft het werk, dat uit God was, niet kunnen breken.

Al die maatregelen der regeering zijn vaak op een geraffineerde wijze uitgevoerd, opdat ze de meeste kans van slagen hebben.

Ze doet het zoo, dat niemand er op voorbereid is, of gelegenheid heeft, voorzorgsmaatregelen te nemen. Haar methode is: overrompelen.

We herinneren ons allen nog wel het voorgervallene naar aanleiding van het manifest van de Belijdeniskerk, dat 6 Maart 1935 uitgevaardigd werd, en in alle bij die beweging aangesloten kerken zou worden afgekondigd. In vele kerken geschiedde dat dan ook reeds dadelijk den daarop volgende Zondag.

Maar lang niet overal.

Men schijnt niet in staat geweest te zijn, het stuk aan alle kerken zoo spoedig te doen toekomen.

Daarom zou in de meeste kerken de afkondiging een week later plaats vinden.

In de week, die aan dien Zondag voorafging, moet de regeering ook kennis van het manifest gekregen hebben, en ze nam intusschen haar maatregelen.

Zaterdagmiddags werd het bevel doorgegeven, dat in elke plaats van de predikanten een verklaring geëischt moest worden, dat ze het manifest niet zouden afkondigen. De plannen waren dus zorgvuldig geheim gehouden, en werden zoo laat mogelijk bekend gemaakt, opdat niemand de gelegenheid hebben zou, eerst met kerkeraad of gemeente de zaak te bespreken, of op andere wijze overleg te plegen. De politie verscheen, eischte de verklaring, en werd die niet afgegeven, zoo werd de predikant eenvoudig in hechtenis genomen.

Evenzoo geschiedde met de Vrije Theologische School, die de belijdenissynode, waarin Niemöller, Asmussen e.a. de leiding hebben — de meest orthodoxe richting van de „belijdende“ kerk: Men had alles klaar, de gebouwen, en de lesrooster was vastgesteld; men had er zich groote geldelijke opofferingen voor getroost, zoodat het den staat geen cent kostte, en toen men de lessen beginnen zou, werd de School verboden. DE DUITSCHE REGERING STAAT NIET TOE AAN DE KERK OM HAAR EIGEN DIENAREN DES WOORDS OP TE LEIDEN! DIE MOET ZE AAN DE ONTCHRISTENDE RIJKSUNIVERSITEITEN TOEVERTROUWEN...! Al betaalt de kerk alles — het mag niet. Zuik een tyrannie oefent het nationaal-socialisme uit.

En dat manifest, dat niet in de kerken mocht worden afgekondigd, was dat soms revolutionair? Wordt er iets in beweerd, dat in strijd was met het Woord van God?

Integendeel!

Het was een stuk, waarin op de meest duidelijke wijze de waarheid der Schrift voorgesteld werd; waarin werd verklaard, dat de staat zijn gezag ontleent aan Gods gebod, en dat hij, die bloed en ras en volksaard tot schepper en heer van het staatsgezag maakt, den staat ondermijnt, en dat de staat zijn bevoegdheid verliest, wanneer hij zich met de waardigheid van een eenwig rijk bekleedt, en zijn gezag tot het hoogste en laatste op elk levenssterrein maakt.

De „absolute staat“ werd er dus — en terecht! — in afgewezen.

Dat mocht niet.

De kerk mocht niet meer zeggen, wat Gods Woord al eeuwen lang gezegd heeft, dat de staat gebonden is aan het gebod Gods, en dat er dus grenzen zijn voor de staatsmacht.

Dat is de „christelijkheid“ van het nationaal-socialistische „positieve christendom“!

En op dezelfde wijze wil ook Mussert de kerk knechten, en doen buigen voor den almachtigen staat. En er zouden ons nog heel wat erger dingen te wachten staan, daar hier eerst een beginsel gebroken zou moeten worden, dat men in Duitschland maar spaarzaam meer aantreft: Het Calvinistisch beginsel, dat de kerk de roeping heeft haar licht te laten schijnen over elk levensgebied, ook over het terrein der staatkunde. En daar heeft de kerk niet maar het RECHT om een woord te spreken, doch een ROEPING van Godswege, die ze zich niet laten ontnemen mag, maar die nationaal-socialisme haar ontnemen wil. Mussert heeft het duidelijk genoeg aangekondigd!

En ondanks dat denken velen nog: „Het zou wel meevallen“.

Maar met de hulpe Gods zullen we als belijders van Zijnen Naam zorg dragen, dat het ook bij een aankondiging blijft, en dat hij de gelegenheid niet krijgt om de Christelijke grondslagen van ons staatkundig en van heel ons nationaal leven te vernielen en te vernietigen!

Gij zult ons toch niet hebben,
Gij goden van den tijd!

O.

B.

Correspondentie van de Redactie.

K. te B. U. biedt mij een ingezonden stuk aan, met protest tegen Dr. Noordmans' hier en daar nog al scherpe probleemstelling, en voorts tegen „De Heraut“ en andere bladen. Laat mij, voor wat het eerste betreft, mogen opmerken, dat Dr. N. door mijzelf gevraagd is, en dat ik (ook van hemzelf) van te voren wist, dat hij „scherp“ zou zijn; daar heb ik op gerekend. Zie verder artikel. En wat het tweede betreft: ik heb stelselmatig alle artikelen tegen „De Heraut“ (vrij wat zijn me aangeboden) geweerd. Ik volg dat blad niet in zijn methode. Ik hoop, dat U me daarom ten goede houdt, dat ik ook Uw stuk, hoezeer ik het waardeer met volle erkentelijkheid, laat liggen. We moeten het hebben van de argumenten; en de wekelijksche aanwas van abonnees bewijst, dat gelukkig daarnaar nog vraag is. Red.

PERSSCHOUW

Het lichaam van den jongen mensch, sport, jeugherberg, padvinderij etc.

In „IJmuiders Kerkbode“ trof ik onderstaande „Stellingen“ aan van een door Dr. E. D. Kraan te houden referaat:

I.

Naast de reformatie beweegt zich door de nieuwe geschiedenis ook het humanisme voort, dat zijn invloed laat gelden, ook bij de lichamelijke vorming van den jongen mensch.

II.

Dit humanisme kenmerkt zich in dit verband door deze vier eigenaardigheden:

1. Zijn geloof in de idealiteit of de natuurlijke gaafheid van den mensch.
2. Zijn dualistische beschouwing over den mensch, waardoor ziel en lichaam min of meer tweeschachtig naast elkaar blijven staan.
3. Zijn streven naar de harmonische ontplooiing van den mensch.
4. Zijn terugkeer tot de natuur.

III.

Dit humanisme is opgetreden ook in de jeugherbergen, waaraan Richard Schirrmann de geestelijke bouwmeester is. Dat de jeugherbergen humanistisch zijn, blijkt hieruit dat zij

1. door het bevorderen van het trekken, en daarmee door den terugkeer tot de natuur, vernieuwing in ons cultuur willen brengen.
2. en door het zooveel mogelijk saambrengen van jonge menschen van verschillende nationaliteit en levensovertuiging, den wereldvrede hopen te brengen.

IV.

Ook afgedacht van dezen humanistischen opzet kunnen de jeugherbergen als goedkoop nachtlagje door ons niet gebruikt.

1. Omdat zij de verstrooiing van het gezin bevorderen.
2. omdat het paedagogisch niet juist is, dat jonge menschen groote buitenlandse reizen maken.
3. omdat niet allen er tegen kunnen, om enkele weken afgeheele, ongecontroleerde levens- en bewegingsvrijheid te hebben.
4. Vooral omdat het huisreglement van de jeugherbergen de jonge menschen verbiedt, voor hun christelijke levensopvatting uit te komen, en anderszids aan den huisvader en -moeder opdraagt om voor de sfeer in het huis te zorgen zonder er bij te bepalen van welke levensovertuiging zij moeten zijn.

V.

Het humanisme is ook verschenen in de padvinderij, aan welker oorsprong de naam van Sir Robert Baden Powell verbonden is. Het humanisme der padvinderij blijkt uit:

1. haar grondslag;
2. haar doelstelling;
3. haar beschouwing aangaande den mensch;
4. haar methode van spel;
5. haar organisatie van welpenborde, verkenningstroep, voortrekkersstam e.a.

VI.

Humanistisch is ook de sportbeweging van onzen tijd, waartegen moet ingebracht:

1. dat zij van daad-sport in kiksport is veranderd;
2. dat ook bij de daad-sport een gezonde ontplooiing van het lichaam niet wordt nagestreefd;
3. dat ze met haar wedstrijden een heidensch doel nastreeft;
4. dat ze uit paganistische overtuiging leeft, dat alleen een schoon lichaam de drager kan wezen van een edele ziel;
5. dat zij aan een lichamelijke training een veel te groote betekenis toekent voor de opvoeding van ons wilsvrij en karakter.

VII.

Ook de Christelijke sportorganisaties overwinnen al deze fouten niet, en vooral niet als zij de voetbal organiseren.

VIII.

De vraag naar haar bestaanrecht zal ten laatste opgelost moeten worden bij de kwestie of wij in onze persoonlijkheid het verband tusschen lichaam en ziel ons schriftuurlijk, organisch dan wel min of meer dualistisch moeten indenken.

Ik vermoed, dat deze stellingen onze lezers zullen interesseren, en geef ze daarom in hun geheel door.

„De tucht niet over bewegingen, partijen“ II...
Maar de tuchteloosheid dan wel??

Dr. E. H. Broekstra schrijft in „Leidsche Kerkbode“ over eenige persuitingen, die min of meer schijnen te sturen in deze richting, dat de kerkeraden nog niet over NSB-ers en dergelijke loswrikkers van de gemeenschap der heiligen zullen oordeelen in de tucht: eerst moet de generale synode over partijen of bewegingen als de NSB-ers geoordeeld hebben. Zoo ongeveer schijnt de bedoeling te zijn, heelmaal duidelijk is het niet.

Het argument wordt daarbij gebruikt, dat de tucht over personen, maar niet over partijen gaat (partijen, bewegingen etc.).

Nu begrijp ik van zulke redeneering niet veel. Ik citeerde indertijd Prof. Bouwmans „Kerkelijke Tucht“, dat begreep ik wel.

Waarom begrijp ik niet veel van de zaak? Hierom: a. indien men bedoelt, dat de kerk in „mindere“ vergaderingen (kerkeraad, classis) etc. niet over politieke

partijen etc. gelijk; maar gen kunnen h. indien n niet „zomaar“ te „zo partij. heeft ook al h allersche een partij tot in het el c. indien m n niet gen hebben, als samenkomen weer een zaa de NSB. on te beoordeel synode v kerk door de lute geplaat als de kerk manifesteere Het gegev Dat zou nog daarop neer maar ongem vaarlijk. Wi tucht n tuchtelo behoef om voor vrijbute Jedere ke NSB met d elk geval „ classis of s tuchtgeval t blijft imme teen „part tegen de organisa dan ook Da Nu kom aanleiding der Kerke gemeente, natuurlijk nemen, o advies. Zo het result ake bent daar is b Schrift e classis he genoemd, foutief g behoefde lid zich met gro worden. Prof. C recht hee gehandeld zijn, maar eens en spoor is j Maar i zijn van een lid i lid kan z kijk eens lets te de spraak d Even late In een te berad spreekt, geval nie De gev zijn waa verbazen regel eer „Beproef geen gebot Geheel ir in het „Ke Nu is richting zonder z en den i paganda voldoende vergader om de te leer var recht en uitdruk tegenove dwaling Even lat Wel v talen g een besl kerk n zou er c dore kee lan toet olt ka zier ern larnabe bezware werden